

„Edinost“

zhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrť leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročamo je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uravnava ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nve); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nve).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd. se računajo po pogobi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carinca št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 11. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Tru.

Z naših pošt.

Od slavnega e. kr. poštnega in brzojavnega ravnateljstva smo prejeli nastopni dopis: »Uglednemu uredništvu časopisa

»Edinost«

v Trstu.

V uvodnem članku »Z naših pošt« Vašega cenjenega lista dne 27. aprila t. l. št. 96 se nahajata med drugim tudi sledeča dva odstavka:

»Lahbi se lahko smejejo, vidijo, kaka velikanska razlika je mej postopanjem žnjimi in postopanjem z našimi prosilci. Komaj so izvršili par razredov srednje šole in trgovinsko akademijo, že prihajajo — mlečnozobi fantiči — na pošto kakor praktikanti. Naši pa so vse vprek dovršili gimnazij in položili zrelostni izpit, ko trkajo na poštna vrata. Pričakuje rešitve svoje prošnje se seveda ne more obrniti nikamor drugam. In čaka, čaka, čaka 5, 6, 7, 8 mesecev, a ko je slednjič vendar dobil tisto toli željno pričakovano pismo, kaj je dobil?! In Vormerk genommen!! Torej zabeležili so si ga. In potem čaka dalje morda celo leto, in — strada. Slednjič dobi poziv: Einberufen und zugeheilt«.

»Povdarjamo se enkrat, da podatki, ki so služili v podstavo temu članku, datirajo za nekaj mesecev nazaj, menimo pa, da se od takrat brzkone ni mnogo spremenilo in bolj ali manje odgovarjajo tudi sedanjemu stanju« itd.

Da so te trditve in domneve povsem neutemeljene in celo napačne, bode ugledno uredništvo razvidelo iz priložene tabele, katera obsega vse mladeniče, ki so pri tem ravnateljstvu v teku poludrugega leta namreč od 1. novembra 1898. do današnjega dneva predložili prošnje za podelitev praktikanških mest.

Podatki te tabele, v kateri so prosilci slovenske narodnosti označeni z rdečilom, dokazujejo, da so od dneva dohoda dotične prošnje, do dneva, o katerem je bil prosilec praktikantom imenovan, slovenski kompetenti čakali po pretek 116 dni, neslovenski pa povprek 145 dni.

Ne da bi se skliceval na § 19. tiskovnega zakona, pričakujem od lojalnosti uglednega uredništva primerno zadoščenje, upaje da s temi pojasnili prečezem za vselej korenito naravno obrekovalnim obdolžitvam, s katerimi se to ravnateljstvo prav nepremišljeno in brez vsake dejanske podlage napada.

Na zahtevanje rad postržem uglednemu uredništvu s še bolj natančnimi podatki in tudi z imeni dotičnih oseb, kajti z mojega stališča niso te zadeve skrivnost za nikogar.

PODLISTEK

Pesimist*)

Zofka Kveder.

Nesrečen je bil. Fine, ozke ustnice so se mu zaničljivo potezale za lepo zavijunjenimi, temnimi brkami, kadar je govoril o svetu in oči so žalostno gledale na okrog. Čital je Heineja in v dolgih pismih razkladal prijateljem tajne bolesti svojega nesrečnega srea. Pesnikoval je. V občutljivih trioletih in žalostnih romaneah je tožil, kako ga preganja »sreče trde nazaslužen srd« in zlagal dolge balade o prekanjenosti in izpridenosti sveta. Nesrečen je bil, grozno nesrečen.

Stariši njegovi niso bili revni in on sam ni sicer še nikdar okusil grenkobe uboštva. Ali njemu ni bil mari želodec, le sree, sree to bi bil rad nasitil. Na vsem božjem svetu ni pričakoval, da bi našel človeka, ki bi umel njegove občutke. Nekaj časa je od žensk

Konečno ne morem si utrpjeti, da ne bi opozoril uglednega uredništva na ogromno številno nerazmerje med slovenskimi in neslovenskimi kompetenti, ter da ne bi izrazil svojega živahnega obžalovanja o občutljivem, za službo jako neugodnem pomanjkanju zadostnega slovenščini veščega naraščaja, tembolj, ker se poboljšanja tega nedostatka nikakor ni nadejati, dokler se umetno goji neopravičena nezaupnost gledé nepristranosti tega ravnateljstva.

C. kr. dvorni svetnik in predstojnik:
Felicetti«.

Ne treba menda povdariti, da smo prav radi priobčili ta dopis slavnega e. kr. ravnateljstva pošte in brzojava. To pa vprvo zato, kar nam gre le za stvar, v drugo pa zato, ker je le povoljno znamenje in za javnost nekako zadoščenje, ako se javne oblasti ne delajo gluhe in slepe za nje pritožbe. Kajti tam, kjer oblasti brezbrizno prezirajo vsako pritožbo javnosti, ta poslednja ne trpi le materijalne škode vsled obstoječih in grajanih nedostatkov, ampak tudi nekako moralno poniževanje, ki ogorča. Sedanje e. k. ravnateljstvo pošt in brzojava bodi torej uverjeno, da je s tem, da je začelo v javnosti pojasnjevati razmere, le pridobilo na ugledu pred javnostjo, a baš za tem bi morala stremi vsaka javna oblast in z vso ambicijo.

Ali isto slavno ravnateljstvo naj nam ne zameri, ako smo se odločili, da na tem mestu odklonimo par trditvev v zgornjem dopisu, ki so menda prišle od todi, ker se nismo prav umeli. Mi smo res rekli, da naši podatki datirajo za nekoliko mesecev nazaj — torej še v dobo poslovanja sedanjega ravnatelja —, ali iz vse sestave našega članka je razvidno, da kalí vsemu zlu iščemo mi v prejšnjih časih!! Niti na kraj misli nam torej ni bilo, da bi sedanjo ravnateljstvo »obrekovalno obdolževali«, to pa tem manje, ker vemo sami, da razmere, ki so se razvile tekom daljšega časa — in to velja posebnost glede sestave osebja — ni možno spremeniti niti v nekoliko mesecih.

Mi konstatujemo le dejstvo, kateremu ni možno oporekati: da je bila pred leti, pred dobo Pokornega, vsaj položica — ako ne večina — poštinih uradnikov v Trstu slovenske narodnosti. A kako je danes?! Na to vprašanje nam odgovarja slavno ravnateljstvo samo v zadnjem odstavku, kjer toži o ogromnem nerazmerju med slovenskimi in neslovenskimi kompetenti ter izreka obžalovanje radi pomanjkanja naraščaja, zmožnega slovenščine. A zopet moramo oporekati najodločnejše, ako slavno ravnateljstvo išče vzrok temu pomanjkanju le v tem, da »se umetno

pričakoval zdravila, a njegov up je bil prazen. Nobena ga ni umela — nobena. Ta bi bila rada objela ves svet, katerega je on sovražil iz vse duše, vesela je bila in smejala se je, ko se je njemu sree krčilo tuge. Druga se je norčevala iz njegove amišljenosti, poljubovala ga strastno na ustna in zahtevala, naj bo vesel in srečen!

Vesel? — Srečen? Vesel, ko se vse vara, goljufa in pobija krog njega? — Srečen, ko se toliko britkega dogaja krog njega po svetu!?

Pisal je tudi tej, kakor prvi obširnih 8 strani dolgo pismo, v zaključek napisal dolgo sonet, »osoda trda je tako velela«, kakor rečena svojega modrikovanja o nesreči srea, tajni simpatiji duš, vzletu duha v višje svetove in družih taeih potrebah svoje globoko čuteče individualnosti. S pešniško nadahnenimi besedami je prekinil ljubezen in sklenil živeti kakor poprej: sam za-se, sam v sebi, črté in zaničujé druge stvari božje.

Ali še mu ni bilo dano potopiti se v

goji neopravičena nezaupnost glede nepristranosti tega ravnateljstva». Iz vsega postopanja našega nasproti sedanjemu ravnateljstvu je vendar tako jasno, kakor je jasen beli dan, da mi ne gojimo nikakega nezaupanja proti istemu, ampak, da le konstatujemo hibe v jedini ta namen, da bi ravnateljstvo popravilo polagoma, kar so zakrivali drugi! Je nezaupnost, to je gotovo, kakor je tudi gotovo, da je v tej nezaupnosti velik del vzroka pomanjkanju slovenskih kompetentov. Ali ta nezaupnost se ni vzgojila umetno od naše strani, ampak jo je proračunjeno vzgojeval oni duh, ki je vladal na naših poštah in kateremu jedinu veljajo naše tožbe. A v ilustracijo tega duha lahko navedemo dejstvo, ki morda ni neznano tudi sedanjemu ravnateljstvu, kričeče dejstvo, ko so z naše pošte uhajali celo konceptni uradniki, ker jim ni bilo možno obstati ob razmerah, ki so vladale nekda.

Sicer pa sta nam dobrodošla: to lojalno pripoznanje slavnega ravnateljstva, da je res pomankanje na slovenskih kompetentih, in pa zatrdilo, da je vsaka nezaupnost glede nepristranosti sedanjega ravnateljstva neopravičena. To zatrdilo naj vzame naznanje naša učeča se mladina, zlasti ona, ki ne misli posvetiti se akademskim studijam. Tu jej je odprta pot do kruba in ravnateljstvo jej zagotavlja, da ne bo naletela na ovire na tej poti. Pa tudi do starišev in učiteljev, in vseh onih, ki so poklicani, da grede mladini na roko, ko se odloča za bodoči poklic, se obračamo v imenu naše narodne stvari s prošnjo, naj uvažujejo dejstvo, povdarjeno tudi v gornji izjavi ravnateljstva pošte in brzojava, dejstvo: da do ravnopravnosti ne pride mo dotlej, dokler ne bomo imeli povsodi zadostno svojih ljudi.

V Trstu, dne 8. maja 1900.

Naš jezik na sodišču. Ne bo drugače: mi bomo morali odpreti stalno rubriko za ta predmet. Povsod nam se godi krivica, povsod nam zastopavljajo naš jezik na marsikaterem sodišču nas tudi prezirajo. Ali pustimo splošnost, o kateri bi se dalo obširno in dolgo pisati: saj smo se dostikrat bavili tudi s tem in smo pokazali s prstom na ljute rane, ki nas tiščijo v tem oziru. Ali, dokler imamo na čelu sodne uprave v Primorju gospode, kateri ne čutijo naših ran, kateri tudi ne umejo, kadar se pritožujemo, kateri torej ne morejo služiti v dobre izgledu svojim podrejenim v jezikovnem oziru — mi moramo trpeti ne le table, pečate, oglase, tiskovine, edino le v italijanskem jeziku, ampak videti zastopavljen naš jezik tudi v slučajih, kjer mu zakon daje popolno veljavo.

morje grenkobe svojega srea in z naslodo se opajati na svojih namišljenih bolečinah. Srečal je devojko, mlado in ponosno, prezirajočo prazne šablonske fraze ljudij, z zdravim srcem in razumom in prosto svetske boli. Zaljubljen se je v njo, opeval jo v svojih pesmih in njej je ugajalo to kadilo, to obožavanje in ljubila sta se. Nekaj časa sta bila srečna oba. On je pozabil svoj pesimizem in njej se ugajale njegove pesmi in njegova ljubezen. Nekoliko romantike se je navzela iz knjig starih pisateljev in imponiral jej je melanholični pogled in globoki organ njenega ljubimca. Ali jedro v njej je bilo zdravo in nepokvarjeno. Počasi so izginjale iluzije in vedno treznejši luči se ji je kazalo to razmerje. Ni več sanjnila ob njegovi strani o vseh mogočih in nemogočih, a vedno nepotrebnih stvarih, niti ni več z solznimi očmi čitala njegovih pisem, polnih temnih slutenj in večnega vzdihovanja.

(Zvršetek pride.)

To je žalostno, ker vsaki uradnik bi moral imeti sposobnosti za svoj urad in početkom tega stoletja gotovo niso slovenski agitatorji nasvetovali cesarju Franu I., ko je izdal natečaj na vse deželne predstojnike, v kateri jim je bilo strogo zaukazano, naj pazijo na to, da se ne bodo nameščali uradniki, nezmožni deželnih jezikov. »...wellehe nebst den anderen hiezu erforderlichen Eigerschaften nicht die Landessprachen vollkommen besitzen« (min. dopis dvorne kancelije od 7. februarja 1827. št. 16. v zvezku 55., zbirka političnih zakonov). A to velja tudi za najvišje uradnike v deželi, pa bi bili oni Kindinger ali Taddei, Goëss ali Zimmermann.

Vsekako pa moramo razločevati med uradniki tujega in našega rodu in jezika. Za te poslednje moramo obrniti palico in udariti z debelejšim krajem. Ako si sami nočemo pomagati, potem se neha vse.

Na okrajnem sodišču v Trstu je poseben oddelek za zapuščinske razprave in nadvarstvene stvari okoličanov: sodnik in zapisnikar sta oba Slovence, k njima prilajajo le Slovenci. Kako se po takim da opravičiti masa italijanskih zapisnikov, ki se tam pišejo za Slovence in ž njimi?! Zakaj se izdajajo italijanske prisodne listine o slovenskih zapuščinah in za Slovence?!

Čemu se uradne vknjižbe izvršujejo v italijanskem jeziku?!

Nedavno je neki slovenski odvetnik vložil slovensko tožbo na deželno sodišče. Ker je trebalo oklic uvrstiti v uradnem listu, mu je sodišče poslalo plačilni nalog italijanski, naj plača dotični znesek in na tem plačilnem nalogu je bil podpisan uradnik . . . Slovence!!!

Znamo, da sila kola loma in da se marsikaj dogaja nehoté, ali od naših ljudi lahko zahtevamo več pažnje in več ljubavi za narodni jezik!

Politični pregled.

TRST, 8. maja 1900.

K položaju. Danes se je sešel državni zbor in morda se še ni nikdar sešel ob taki nejasnosti in negotovosti, kakor to pot. Nejasno je, da-li so se Čehi že definitivno izrekli za obstrukcijo; in če so se, je zopet nejasno, da-li so se izrekli za obstrukcijo na vsej črti, ali hočejo katere predloge pardonirati?! Nejasno je, na kako stališče se postavijo druge skupine desnice, ako Čehi res zaprieno z obstrukcijo, kajti jasno je jedino le to in se more trditi z absolutno gotovostjo, da te skupine niso zlozne same med seboj v odbi o umestnosti in opravičenosti češke obstrukcije! Kolikor mi poznamo osebe in razmere, bi stavili, da menenja členov posamičnih skupin večine grede danes, ko so se sešli, v tem pogledu vse križem. Zbok tega pa je tudi nejasno, da-li eventualna češka obstrukcija ne bo uplivala razdirajoče na sestavo in obstanek nekaterih skupin desnice?! Radi vsega tega je nadalje tudi popolnoma nejasno za slučaj obstrukcije: da-li se zasnuje nova parlamentarna konstelacija, ki bo skušala zatreti obstrukcijo, ali pa nastane kaos, tako, da bodo tudi poskusi za parlamentarno delovanje nemogoči že a priori?! Po tem poslednjem slučaju je zopet možno dvojno: ali se vlada odloči za razpuščenje državnega zbora in nove volitve, ali pa pride doba brezparlamentarnega vladanja, bodisi ob tej ali kaki drugi vladi!

Nas zanima seveda najbolj vprašanje, kako jo ukrene naša »Slovenska krščansko-narodna zveza« nasproti eventualni češki obstrukciji?! To vprašanje je tem akutnejše, ker se nam zdi, da si ob tem vprašanju tudi v »Zvezi« stojiti nasproti dve struji. Ponav

*) Ta črtica je bila pisana že pred dvema leti.

ljamo še enkrat, da je to za nas usodno vprašanje, z bok česar bi tudi odločba mogla postati usodna. Zato pa obžalujemo tudi odkrito, da so kranjski konservativci jeli tako bezljati pred dogodki in v vsej naglici dajati izjave, ki jim kolikor toliko vežejo roke. Kartolško-narodni poslanci kranjski so segli odločno pregloboko, ko so stavili nekaj ultimatum radi — železniške zveze s Trstom. Nam se menda ne treba posebno zavarovati proti krivi misli, da nismo za to zvezo. Ti ljubi Bog: mi bi najraje videli, da bi tam ob Soči že danes pele lopate. Vendar ne bi hoteli in bi smatrali to za veliko pogreško, ako bi naši poslanci na karto te železniške zveze zastavljali vse: svojo minolost, svojo taktiko in svojo strategijo. Ob vsem in polnem spoznavanju velikanskega gospodarskega pomena, ki ga bo imela za nas rečena železniška zveza, moramo vendar iskreno svetovati našim zastopnikom, naj se ne prenačijo in naj ne delajo svojih sklepov izključno le iz ozirov na to ekonomske vprašanje. To bi bilo nevarno in — ni potrebno. O nevarnosti, ki bi mogla navstati za naš narod v političnem in narodnem pogledu, smo že govorili te dni. O potrebi takega eksponiranja za povspenjenje zidanja železniške zveze s Trstom sodimo pa tako-le: Te železnice ne zidajo radi naših južnih pokrajin. Ne varajmo se nikar: ako bi bilo le radi nas, bi te železnice ne zidali morda še 50 let. Za to železnico se zanimajo vse drugi činitelji in iz vse družih ozirov, zato pa je tudi gotovo, da se izvede, naj se že sedanja kriza reši tako ali tako.

Po tej krizi se parlamentarno rešenje stvari morda res zategne, ali k večjemu za nekoliko mesecev. Faktično pa tudi to ne. Čim je gotovo, da se bo železnica zidala, se pripravljala dela lahko dalje vrše tudi pred parlamentarno rešitvijo. In teh pripravljalnih je toliko, da bi z gradbo gotovo ne začeli že jutri, tudi če bi bila stvar že danes rešena od strani parlamenta. — Vsi ti pomisleki naj bi silili naše poslance, da dobro premislijo: da-li bi bilo previdno in da-li je potrebno, da bi le po ozirom na železniško zvezo s Trstom urejali svojo taktiko in sosebno še razmerje med nami in narodom češkim! Prosimo jih, kakor se Boga prosi, naj si ne domišljajo nikar, da je izvestnim činiteljem do tega, da bi jim naši poslanci pomagali rešiti železniško vprašanje; notri v globlji sreča nam pravi prepričanje, da jim je izključno le do tega, da osamé Čehi! V ta splošni protislovanski namen delajo od pada Thunovega sem vse kombinirane sile, a baš mi naj bi bili tako slepi, da bi pod ta kotel tudi mi prinašali svoje polence. Gospodje poslanci naj nam ne zamerijo: mi jim nečemo ničesar predpisovati, ali stvar je pretesna — tako resna, da je tudi njim v dolžnost, da temeljito premislijo, predno store zaključek, ki bi morda res pripomogel do osamljenja Čehov, ali ki bi morda imel tudi ta efekt, da ostanemo osamljeni — mi!

Danes so nam došli iz pisarne ministerkega predsedništva jezikovni načrti, katere je vlada danes predložila državnemu zboru. (Glej brzojavke.) Iz poročil v ljubljanskih listu o teh načrtih je tudi razvidna tista dvojna struja, ki vlada med slovenskimi poslanci ozirom na te načrte. Dočim javljajo »Slovenec«, da Čehi nimajo vzroka za obstrukcijo, ker hoče večina pripomoči Čehom do popolne ravnopravnosti, pa javljajo »Sl. Narod«, da je baš zaradi teh načrtov nastala akutna kriza in da je minister Rezek podal demisijo. »Neue Freie Presse« javlja, da v slučaju, da češka obstrukcija doseže svoj cilj, bo razpuščenje državnega zbora nezogibno. Vlada izda gorenji načrt na podlagi § 14, tako, da nova zbornica ne bo razpravljala o posamičnih §§, ampak jej bo reči da ali ne o celoti teh naredeb.

Kriza v Istri. Simptom razmer v laškem taboru je tudi vest, katero je včeraj prinesel neki tukajšnji laški list: da deželni glavar istrski, g. Campitelli, misli odstopiti, oziroma da je že podal svojo demisijo. Govori se, da je ob vprašanju gradnje lokalne železnice Trst-Poreč prišlo do diference med laško večino deželnega zbora in deželnim glavarjem. Pa tudi sicer — tako hočejo ljudje vedeti — je mnogo nesoglasja med njimi. Jedni — zlasti v Rovinju — so za odprto politiko načel, za odkriti irredentizem; drugi — v Pulju — so za taktiko samozatajevanja na zunaj in za navihano izkoriščanje slepote avstrijskih vlad: med tema dvema strujama pa omahuje, kakor nihalo na uri, poreška »Istria«. Notranje difference med istrskimi Lahi so precej resne stvari, ali na

zunaj se kažejo kolikor le možno homogene in bi mi njih izgled prav toplo priporočali našim bratom na Kranjskem.

Tržaške vesti.

Velikodušen dar. Gospod Fran Kallister je podaril 500 kron za novi otroški vrtec v Rocolu. Milemu dobrotniku, ki ima vsikdar, kadar trkamo na njegova vrata, odprto srce in odprto roko za našo narodno stvar, izrekamo najprisernejšo zahvalo na tem novem činu slovenskega rodoljubja. Uverjen naj bo, da je pomagal, kjer je pomoč nujno potrebna. Še enkrat: prisrčna hvala!

Mili gostje. Včeraj smo imeli med sabo milih gostov: državna in deželna poslanca dra. Laginjo in prof. Spinčiča (ki sta bila na potu na Dunaj) ter deželna poslance istrska, dra. Matka in Dinka Trinajstića, ki sta spremila do tu svoja sovoditelja v borbi za odrešenje mukotrpne naroda v Istri. Laginja in Spinčič sta zatrdila, da nista mogla drugače, nego da obiščeta svoje najtesneje somišljenike, predno odideta na vlekritično zasedanje našega parlamenta. Mi pa smo ju spremili do kolodvora z iskreno željo v srečo, da bi sad njih prizadevanj bil tak, kakoršnji so njih plemeniti nameni.

Koncert Kubelika. Še enkrat opozarjamo na današnji tretji koncert mladega češkega violinista Kubelika, ki se bo vršil danes zvečer v gledališču Rossetti. Na vspehdu so sledeče točke: 1. Mendelsohn: Koncert v E-mollu, op. 64 a) allegro, molto appassionato, b) andante, c) allegro, molto vivace. 2. Ernst: Ogerski napevi. 3. a) Godard: Berceuse, b) Vievtempo: poloneza. 4. Paganini: Čarovnice. — Začetek ob 8. uri.

Dajte nam šolo! Pišejo nam: Kakor Izraelci v puščavi mane, tako pričakujemo mi tržaški Slovenci — eno narodno šolo v mestu! Tisoče člankov, prošelj, interpelacij in obljub je že bilo, ali šole še ni in ni! Po 16-letnem boju bi morali že imeti in ne samo eno ljudsko šolo, ampak več šol, ali žalostno dejstvo je, da še danes nimamo definitivnega odgovora na prošnjo, uloženo 1884. leta!! Sedaj je zopet zbran državni zbor in zbrani so slovanski zastopniki, sedaj se mi tržaški Slovenci zopet obračamo tja gori, od koder — še vedno pričakujemo pravice! Zadnji čas je, da nam dajo ono, kar bi nam moral naš »liberalni« magistrat sam siliti, ko bi bil res liberalen, ono, kar bi nam vlada morala dati že kedaj ali pa prisiliti druge, da vrše svojo dolžnost. Naši nasprotniki uvidevajo že sami, da je tu potreba popolne ljudske, ako ne meščanske slovenske šole. Oni sami pošiljajo svoje otroke — v Ljubljano v šole, zato, da se priučijo našemu jeziku, kar jim ne bo treba, ako že vendar kedaj pridemo do prepotrebne slovenske šole v Trstu!

Popravek. V včerajšnjem poročilu o obnem zboru »Delavskega podp. društva« se je vrnilo nekoliko pomot, katere danes popravljamo. V odstavku, govorečem o vspehu tega društva v minolem letu, treba čitati: »ki je bilo popolnoma povoljno v moralnem, a le deloma v materialnem obziru«. Dalje je pisano ime Primož Fran namesto Primožič Fran. Prošenj za podpore je prišlo 6 in ne 5, kakor smo javili včeraj.

Požar. Sinoči ob 9. uri in 3/4 je nastal iz neznanega vzroka požar v prodajalnici jestvin N. Valentica v ulici dell'Olmo števil. 5. Prišli so gasilci, ki so kmalu pogasili ogenj. Škode je nastalo za 1000 kron: ista je pokrita z zavarovanjem.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 9. maja ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Koča z razprodajo vina na obali della Pesceria (kolika), ulica Pozzo bianco 6, okviri, škedenj 204, kamni in bicikli, ulica Vespucci, hišna oprava, ulica S. Maurizio 10, hišna oprava in glasovir, ulica Media 3, hišna oprava, oprema v zalogi in jestvine, ulica Giulia 23, hišna oprava.

Okrajna bolniška blagajna. Tekom prošlega tedna je bilo prijavljenih 254 slučajev bolezni, 341 oseb je proglašanih zdravimi, 741 jih je ostalo v zdravljenju, med poslednjimi 136 takih, ki so ponesrečili na delu. V 162 slučajih so se bolniki preglašali proti naredbam zdravnikov. Na podporah se je izplačalo tekem tedna 8998,68 kron.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 30,8, ob 2. uri popoldne 22,5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 760,0

— Danes plima ob 5:42 predp. in ob 6:6 pop.; oseka ob 0:11 predp. in ob 11:26 popoldne.

Konsumno društvo v Lonjerju je otvorilo minolo nedeljo svoj prijazen novi »dom«. Da je ta zadruga tako uspela v malo letih, to priča o umnem, pametnem in poštenem gospodarstvu. In da se je za našo narodno stvar tako ugodno zasukalo v izpostavljenem drugem okraju, je druga in neoporečna zasluga te zadruge. Umevno je torej, kolikim zadoščenjem smo v nedeljo otvarjali novi dom. Ljudstva se je zbralo obilo iz okolice in mesta. Došel je tudi zastopnik II. okraja, gospod dr. Rybář, katerega je ljudstvo burno pozdravljalo, ko je dohajal in ko je odhajal. Novo poslopje je bilo odlično z narodnimi trobojnicami in zelenjem. Svirala je godba iz sv. M. Magdalene in pevala so društva: »Lipa« iz Bazovice, »Slovansko pevsko društvo«, »Kolo«, in domača »Zastava«. Bil je res lep praznik slovenskega preporeka. In ker je že taka navada, da ne moremo obiskati prijaznega Lonjerja, da ne bi obiskali čestite hiše Čokove (»pri županu«), se nas je tudi v nedeljo mnogo Tržačanov pozneje zbralo v tej gostilni, kjer je zopet mogočno donela slovenska pesem pozno v noč.

Vesti iz ostale Primorske.

× Neverjetno. Prijatelj nam piše: Dne 6. t. m. sem bil s prijateljem v Herpeljah. Ob 8. uri in pol sem šel na kolodvor, kjer sem prašal nekega železniškega uradnika, kedaj da odhaja vlak proti Trstu. Mogočni gospod uradnik pa mi je odgovoril: »Gleich, ja«, pomajal z glavo in odšel!

Povpraševal sem tu in tam za uro, kedaj da prav za prav odhaja vlak proti Trstu, ali nikdo mi ni vedel ali hotel povedati! Ko sem vprašal vratarja, mi je le-ta povedal, da se prvi vlak odpelje ob — 9. uri 4 min. Biti uradnikom na kolodvoru, na popolnoma slovenski zemlji, ne znati (!), kedaj odhajajo vlaki in odgovarjati na slovenska vprašanja tako, kakor je odgovoril ta neprijazen German, je, da ne rečem hujega, uprav maločastno za vodstvo državne železnice! Potem, ko plačujem toliko za vožnje, se mi dogaja, da me tak Bismarekovec tako žali na naši slovenski zemlji!!!

Sledi podpis.

× Pripravimo se! Tako kliče danes »Piccolo« svojem! Došlo da mu je novih žalostnih vesti, ki pričajo, kako sistematično dela vlada na to, da uniči Italijane v teh krajih. Toliko finančna, kolikor poštna oblast da sta na delu za slavliziranje vseh uradov po Istri. Ne zadošča še — tako kliče razjarjeni »Piccolo« — cela vrsta koncesij, ki so jih že dobili Slovani, ampak pripravljajo se nova žaljenja narodnega čuta Italijanov. In vendar pravita — tako pravi vedno »Piccolo« — zakon in »dobro pravico« Italijanov, kako neopravičena je namerjana vnanja slavlizacija poštinih in finančnih uradov. V izgled navaja, da so dvojezični napisi tudi v krajih, kjer ni nobenega Slovana, razun duhovnika in par uradnikov. Furbo! Komu pripoveduje?! Mar je n. pr. sodišče v Buzetu le za tistih par sto bužetskih Italijanov? Mar-ni za tisoče in tisoče hrvatskih duš vsega okraja?! In te hrvatske duše so menda tudi avstrijski državljani z vsemi državljanskimi pravicami!! Tudi gledé teh zahteva zakon, jednako veljaven za vse, da jim oblasti govore in pišejo v njihovem jeziku! »Piccolo« meni v svoji jezi, da Italijani ne smejo dovoliti, da bi se na tak način žalil njih čut. I seveda! Ako poleg par sto italijanskih duš, tisoči Hrvatov ne uživajo nobenega prava, ni to nikako žaljenje! Strašno žaljenje za tako manjšino pa bi bilo, ako bi taka večina vživala isto pravico kakor manjšina. Italijani so si pač konstruirali svoj poseben pojem o »pravu« in »žaljenju«, kakor priča tudi njegov izrek, češ: saj oni Slovani, ki znajo čitati in pisati, itak umejo tudi italijanski. Tu že moramo povedati slavnemu glasilu za — poneumovanje laškega ljudstva, da to njega čisto nič ne briga, kaj in koliko znajo naši ljudje! To ravno je značilno za krivičnost teh ljudij, ker bi hoteli našo sposobnost za učenje jezikov, torej naše duševne vrline zlorabljati v to, da bi nam vzkrščali naša prava. S tem, da se je kdo priučil tujim jezikom, se vendar ni odpovedal pravicam svojega jezika!! Da to čudno italijansko teorijo kar najhitreje dovedemo ad absurdum, opozarjamo tu, da v Gorici vsi Lahi, tudi oni, ki so najbolj —

piccolovski, ne le znajo, ampak tudi jako radi rabijo slovenski jezik, kadar iz slovenskih žepov izvabljajo denar v svoje žepce! Prosimo, kaj bi rekel »Piccolo«, ako bi mi izvajali po njegovi teoriji, da naj oblasti vsem tem Lahom le slobodno pišejo slovenski?!!

Če bi že Lahe tako grozno peče, ako je v kakem laškem gnezdu tudi kak slovenski napis, bi mogli ustreči s primernim predlogom, ki bi nas zadovoljil vse. Kaj bi bilo n. pr., ako bi Italijani začeli pritiskati na vlado, da naj vse oblasti, ki poslujejo za naše ljudstvo, premesti med to ljudstvo?! Ali to povdarjamo hitro, da se Italijani ne bodo smeli čuditi, ako jih bo potem proklinjalo tisto laško ljudstvo, čegar narodni čut je baje tako grozno užaljen po kakem napisu istemu slovanskemu ljudstvu v prilog, od katerega isto laško prebivalstvo živi in se hrani.

Na blebečenje »Piccolovo«, da vse te »novotarije« ne odgovarjajo potrebi ljudstva bodi odgovor povsem kratek: kakor volk še ni bil nikdar poklican, da bi sodil o pravu ovce do življenja, tako tudi »Piccolo« ni in ne bo nikdar poklican, da bi sodil o potrebah slovenskega ljudstva. Taka briga laškega lista za potrebe našega ljudstva odklanjamo kar brez vseh komplimentov. Za ta posel imamo ljudij z malce več pameti in malce več — sreča!!

Vesti iz Kranjske.

* Obesil se je dne 4. t. m. na Kosezah pri Trnovem gostilničar Josip Samsa. Vzrok so bile menda žalostne rodbinske razmere.

* Zdravijško poslopje v Toplicah so blagoslovili dne 6. t. m. na slovesen način in je izročili njega namenu.

* L. dirka slovenskih biciklistov v Ljubljani: se ne bo vršila prihodnjo nedeljo. Le-ta se je vsled več zaprek preložila v drugo polovico meseca maja.

* Ljubljanski gasilci so imeli minolo nedeljo, kakor običajno, v cerkvi pri sv. Florijanu v Ljubljani sv. mašo in popoldne skupni obed. Krž čez zabavo pa jim je hotel napraviti neki neslan šaljivec, ki je od nekod telefoniral na stražnico, da v ti volskem gozdu gori. Čuvaj na Gradu pa seveda ni ničesar vedel o ognju in se je uvidelo konečno, da se je nekdo na neprimeren način pošaliti z gasilci. Konečno je torej le neslan šaljivec imel prečrtan račun. Maše se je poleg ljubljanskega gasilnega društva udeležilo še sedem društev iz okolice, skupaj 229 mož.

* Z Bleda poročajo »Slov. Narod«, da je neka slovenska banka namerjala kupiti znani Mallnarjev hotel na Bledu, a da so se pogajanja izjalovila radi previsoke cene. — Velikanske važnosti za slovensko stvar na Kranjskem se nam zdi poročevalčev vprašanje, da-li bi se domači kapitalisti ne mogli združiti, da rešijo vsaj ta lepi kosec domače zemlje, in najsí bi jim svota, ki bi jo vložili za to, nesla le pičle, nezaatne obresti? Saj je človeku tako tužno in tesno pri sreči, če je prišel na Bled, a vidi na vseh koncih in krajih napise v tujščini, tako, da se čuti njegova sred slovenske zemlje. Ali v nas Slovenceh res ni čisto nič podjetnega duha, da mora vsako večje podjetje voditi vedno le — tujec?!

* Nadušljivi kašelj se je vsled nenormalnega vremena pojavil v fari št. Jernej. Obbolelo je do sedaj nad 50 otrok šolarjev in umrli so že zaporedoma štirje otroci. Ta kašelj skoro omamlja uboge otroke, da se o napadu kar na tla zgrudijo ter postajajo nekako črni v obrazu.

* Junaško dekle. Na požaru v Vrhopolju dne 21. aprila letos, je 17-letna Marija Vencelj iz Jelše z nevarnostjo za lastno življenje rešila dva otroka iz goreče hiše. Še par trenutkov kasneje, in otroka bi bila gotovo zgorela, ker v istem hipu, ko je junaško dekle stopilo z otrokoma iz goreče hiše, se je strop udril. Ta čin kaže, da imajo tudi ženske pogumno srce in da znajo tudi smrti neustrašeno gledati v oči, kadar treba pomoči. Čast taki mladenci!

* Lurško Mater Božjo pod Rožnikom, na kateri se je izvršilo bogoskrustvo, kakor smo poročali, in katero je popravil kipar g. Rovšek, je minolo nedeljo ob navzočnosti neštevilnega ljudstva vnovič blagoslovil frančiškanski župnik g. P. Hugolin Sattner. — Proti bogoskruncema Kvasu in Škrlju se bo sodnjska razprava vršila v sredo teden dopoldne pred ljubljanskim deželnim sodiščem.

* Novo godbo so si ustanovili ljubljanski ognjegasei in je o nedeljski slavnosti prvič nastopila. Godba obstoji iz 25 večinoma mladih moči, ki so se še-le nedavno pričele vezbati, a so že lepo napredovali.

Vesti iz Štajerske.

Britka nehvaležnost velegermanstva v Celju je zadela dr. Stepischnegg-a. Ta mož, ki je bil rojen v Šmarjeti pri Celju in katerega oče je bil še pošten slovenski Stepišnek, je izdal svoj rod ter se z dušo in telesom prodal Nemcem in nemškutarjem. Da bi izbrisal vsaki znak svoje narodnosti, vrzel je od sebe tudi vero svojih prednikov ter postal »lutris« in s tem menda tudi čisto nemški. In doletela ga je res velika milost velikega nemštva — njegovo hčer je bil poročil slavni Prusjak Wolf. A čudna so pota človeške osode in dneva ni hvaliti pred večerom! Resnico teh besed je izkusil tudi dr. Stepischnegg. Kajti nova nemško-nacijonalna struja v Celju ga je jela preganjati in sicer skoro nič manj kruto, nego slovenske narodne može. Ono celjsko nemštvo, kateremu na ljubo je žrtvoval svojo vero, svojo kri, svojo narodnost in — svojo hčer, ga noče več poznati. Seveda peče to renegata v dno njegove duše in da-si žestar, odločil se je, da zapusti nehvaležne »brate« (!) ter se preseli v Maribor ter se tam dalje bori za ljubi kruhek.

To je res trda in britka izkušnja slovenskemu renegatu. Mogoče je sicer pač, da Stepischnegga preprosijo nekateri prijatelji, da ostane v Celju, a »nehvaležnosti«, ki jo je doživel, pač ne bo mogel več pozabiti.

— Štajerski slovenski deželni poslanci pridno prirejajo shode. Zadnje nedeljo je bil shod v Jarenini, ki se je sijajno izvršil. Govorili so, poslance Robič in Lendovšek, Mlakar iz Hosnice in Peter Novak iz Bistrice. Navdušenje volilcev je bilo veliko in klic »proč od Gradea« niso hoteli ponehati. Slovenska stvar na Štajerskem ni izgubljena, dokler je mej narodom toliko narodne samozvesti.

Brzjavna poročila.

Državni zbor.

DUNAJ 8. (K. B.) Galerije zbornice poslancev so prenapolnjene. Seja se je pričela ob 11. uri in $\frac{3}{4}$. Minister - predsednik, pl. Koerber, je predložil jezikovne zakonske načrte za Češko in Moravsko ter načrt zakona o razdelitvi Češke v okrožja. V svojem govoru je pl. Koerber naglašal veliko važnost predlog in resno sedanjega trenutka. Predloge, da-si so nastale iz potrebe sedanje dobe, posezajo globoko v zgodovino naše države. Verujte mi, je rekel govornik, da smo si te predloge sami sebi izsilili, da smo storili ta korak v zavesti svoje odgovornosti pred zbornico, pred narodi te države in pred lastno vestjo, ter s tem poskusili uvesti mir v državi. Sodbi se podvržemo, bilo da se naše delo posreči, bilo da se razbije; v nobenem slučaju se nam ne bo moglo nič slabega predbacivati, saj smo le stavili narodnim zastopnikom predlog, ki naj bi po našem poštenem prepričanju položil temelj miru v državi. Vlada je ostala zvesta svojim načelom, ki je po pravni konferenci, ki je pač v nekaterih točkah dosegla lepe vspehe in sporazumljenje, nastopila sedaj pot, ki je edino mogoča. Govornik je potem navajal vsebino zakonskih načrtov ter izjavil, da vlada nikakor ne stoji na stališču, da bi se svojih predlogov držala tudi tedaj, ako se stvoje o čuvanju državnih koristi zjedinijo. Glavna stvar je načelo jednotnega jezika. Govornik naglašal, da narodni in politični razvoj na Češkem kaže v drugo smer, nego jo označuje utrakvizem. Na te razmere se naslanja pričujoči zakonski načrt. Na Moravskem dohajamo od obstoječih razmer do drugih rezultatov. Tam živita oba naroda tako močno pomešana drug z drugim, da je skoro vse prebivalstvo dvojezično.

Na Moravskem je torej vlada morala tudi v zunanjem službovanju vsprejeti načelo dvojezičnosti. Ustanovitve okrožnih vlad na Češkem odgovarja željam obeh narodov in nujnim potrebam uprave. Vlada je s to predlogo storila prvi korak na poti preosnove uprave. Minister-predsednik je rekel: Proučite načrte, povsodi najdete prizadevanje za doseg pravične sprave. Potem je pl. Körber govoril o občem položaju, zlasti o financah ter rekel, da so se zakladi blagajnic znatno zmanjšali. Seja še traja.

Jezikovni načrti za Češko in Moravsko.

DUNAJ 8. (K. B.) Vlada je v današnji seji zbornice poslancev predložila tri zakonske načrte. Prvi se tiče jezikovnih razmer na deželnih oblastih kraljevine Češke, drugi ustanovitve okrožnih vlad na Češkem in tretji ustanovitve jezikovnih razmer na deželnih oblastih mejne Grofije Moravske.

Prvi zakonski načrt obsega 30 točk. Isti temelji na načrtu jednega jezika ter razločuje tri jezikovna območja: 1.) jednotno češki, 2.) jednotno nemški, 3.) mešoviti okoliš. Zakonski načrt našteva sodne okraje, katere je do končne ustanovitve jezikovnih mej prištevati posameznim jezikovnim okolišem. Najdalje treba do konca leta 1901. jezikovno obmejevanje izvesti, kakor je to navedeno v podrobnem priloženem operatu; o tem bo smatrati vsaki sodni okraj, v katerem znaša manjšina prebivalcev, ki govorijo drugi jezik, najmanj dvajst od sto skupnega prebivalstva, jezikovno mešanim ozemljem.

Kedar bodo jezikovne meje končno določene, vršila se bodo po vsakem drugem ljudskem štetju na podlagi istih odstotkov revizija jezikovnih zaznamovanj.

Zakonskemu načrtu v pojasnilo so priložene obširne opombe in tabela, iz katere je razvidno sedanje razmerje političnih in sodnih okrajev na Češkem in število prebivalstva. Razven tega je priložen še omenjeni podrobni elaborat o jezikovnih mejah. Iz istega je razvideti, da so se o sestavi načrta glede jezikovnih mej držali pred vsem načela, da se okraj kolikor mogoče loži po jeziku večine prebivalstva; o tem so se nepristranski ozirali na oba naroda ter kolikor mogoče na zahteve in koristi prebivalstva. Glasom tega operata bi moralo na Češkem biti skupaj 233 okrajnih sodišč, in sicer 133 enotno čeških, 94 enotno nemških in 6 mešovitih.

Na novo ustanoviti bi trebalo 14 okrajnih sodišč, namreč 7 čeških, 6 nemških in 1 mešovito.

Razven tega bi imela poslovati 103 okrajna glavarstva, in sicer 58 enotno čeških, 41 enotno nemških in 4 mešovita. Z nova ustanoviti bi trebalo 5 čeških in 4 nemška glavarstva. Temu operatu so priloženi trije spiski in sicer: spisek sodnih okrajev, ki se imajo z nova ustanoviti in sodnih okrajev, ki se spremene vsled odločenja ali priklapljenja občin. Drugi spisek obsega češke občine, sestavljene iz več krajev, kjer je v enem ali drugem kraju večina prebivalstva v jezikovnem oziru različna od večine prebivalstva občini. Tretji spisek navaja kraje najbolj oddaljene od sedeža sodišča, in sicer po sedanjosti kakor tudi po namerovani razdelitvi.

Zakonski načrt o okrožnih vladah določa, da je na Češkem v pospeševanje poslov politične uprave ustanoviti deset okrožnih vlad. Načelo vsake stoji okrožni glavar (V. plačilni razred), katerega nadomestuje en namestniški svetnik in potrebno osebje. Okrožni glavarji so neposredno podrejeni namestniku. Pet okrožji je čeških, tri so nemška in dve sta mešoviti. V priloženih pojasnilih nahajamo pregled zgodovinskega razvika okrožij na Češkem, zlasti najnovejši razvoj od leta 1848 naprej. Potem so podrobno obrazloženi vzroki ponovne ustanovitve okrožnih vlad. Druga priloga kaže eventualno delitev dežele v 14 okrožji t. j. 7 čeških, 5 nemških in 2 mešoviti.

Zakonski načrt glede Moravske ima 21 točk ter določa glede rabe jezikov v zunanjem službovanju, da se ima načeloma jezik zunanjega službovanja, t. j. v ustnem ali pisnem občejanju s strankami, ravnati po jeziku stranke. Načrtu je priložena kratka obrazložba in dve prilogi, katerih prva kaže pregled administrativne razdelitve na podlagi ljudskega štetja iz leta 1890. Druga priloga kaže sestav vseh moravskih sosednih okrajev po abecednem redu in s podatki števila prebivalstva in narodnostnega razmerja.

Seje klubov in odsekov.

DUNAJ 7. (K. B.) Danes popoldne so imeli seje: Ob 3. uri češki veleposestniki, ob 5. nemška narodna stranka in redakejski odbor socijalno-političnega odseka. Jutri ob 9. uri in pol predp. bo imela nemško napredna stranka sejo, ob 10. uri ustavovorni veleposestniki in ob 6. uri zvečer katoliška ljudska stranka.

Iz nemške napredne stranke.

DUNAJ 8. (K. B.) Okrožnica kluba nemške napredne stranke pravi, da klub s srčnim veseljem pozdravlja shod cesarjev v Berlinu ter misli, da s tem izraža čuvstva vsega nemškega naroda v Avstriji, kateri narod čuti nasproti Njegovemu Veličanstvu navdušeno hvaležnost, ker se je odločil na

pot v Berlin. Zgodovinsko politično prijateljstvo in ukupnost Avstrije in Nemčije, to je na razveseljiv način potrjeno v radostnem sočustvovanju berolinskega prebivalstva; v sreih nemškega naroda, to in onstran mejnih kolov veselo odmevajo besede Njegovega Veličanstva, da bo jedinstvo in zvestoba prednikov živela v bodočih rodovih.

Občinske volitve na Dunaju.

DUNAJ 7. (K. B.) Jutranja »Wiener Zeitung« objavi oglas, glasom katerega se bodo vršile volitve za dunajski občinski svet in v okrajne odbore za III. razred dne 22. maja; ožje volitve dne 23. maja, za II. razred dne 25. in ožje volitve dne 26. maja, za I. razred dne 28. in ožje volitve dne 29. t. m.

Iz socijalno-političnega odseka zbornice poslancev.

DUNAJ 7. (K. B.) V današnji seji redakejskega odbora socijalno-političnega odseka zbornice poslancev je poročevalce Fort predložil načrt zakona o skrajšanju dela v rudnikih za premog. Ta načrt se nekoliko razlikuje od prvotnega poročila. Poročevalec je naznanil, da tudi vlada misli te dni predložiti zbornici poslancev novi urni red. V debati, ki se je unela o poročilu, so konstatirali, da se bodeta vladna predloga v bistvenih točkah strinjala z načrtom odseka.

O slavnostih v Berlinu.

DUNAJ 7. (K. B.) »Budapester Correspondenz« javlja iz Berlina: Nemški cesar je podaril načelniku generalnega štaba avstrijskega, F. Z. M. pl. Becku, svojo doprsno podobo, izklesano iz mramorja, istotako generalu konjenice grofu Paarju.

BEROLIN 7. (K. B.) Glasom vesti v »Nordd. allg. Zeitung« je cesar Fran Josip v soboto popoldne vsprejel državnega kancelarja kneza Hohenlohe v zasebni avdijenci.

BEROLIN 7. (K. B.) »Wolf« javlja iz Neapelja: O priliki proglašanja polnoletnosti nemškega prestolonaslednika je bivši minister-predsednik Crispi brzojavnim potom čestital cesarju Viljumu.

Iz ogerskega parlamenta.

BUDIMPEŠTA 7. (O. B.) V zbornici poslancev so vsprejeli predlogo o investicijskem posojilu ter vzeli na znanje poročilo državnega računišča o gibanju državnega zaklada v zadnjih 30 letih. Potem so zaključili sejo. Prihodnja seja v četrtek.

Minister Rezek ne dimisijonira.

DUNAJ 7. (K. B.) »Wiener Abendpost« javlja: Vesti, razširjene v raznih listih o dimisiji ministra Rezeka, so neosnovane.

Požar.

FALKNOV 8. (K. B.) Včeraj popoldne je v Hadkovicah pogorelo deset hiš z gospodarskimi poslopji; ogenj so povzročili neprevidni otroci. Škoda, ki je le po manjšini pokrita z zavarovanjem, znaša 60.000 goldinarjev.

Poskušen umor predsednika republike Ecuador.

NEW-YORK 7. (K. B.) »New York Herald« javlja iz Quayquila: V soboto je nekdo poskusil umoriti predsednika republike Ecuador, Alfara. Predsednik ni bil ranjen. Zločinca so aretirali.

Nemiri na Španjskem.

MADRID 8. (K. B.) Kakor javljajo iz Barcelone, so se sinoči ponavljali izgrede. Redarstvo in orožništvo je moralo posredovati; o tej priliki je bilo nekaj oseb ranjenih in več aretiranih. Minister za notranje stvari Dato je bil po noči na Montezatu. Demonstracije so se vršile dne 6. t. m. o priliki neke predstave gojencev liceja ter so jih povzročili baje trgovci, ki so nejevoljni zaradi visokih davkov. Op. ured.)

Občinske volitve na Francoskem.

PARIZ 7. (K. B.) Na volitvah v občinske zastope so bili v Toulouse, Loehez, Drag-nignau, Albi in Charolles radikalei, v Reims-u izvoljeni radikalei in socijalisti.

Po slavnostih v Berlinu.

BEROLIN 7. (K. B.) Cesar in cesarica sta se z najmlajšimi otroci popoldne odpeljala v Urville.

Stavka.

VEL. VARADIN 8. (K. B.) Tukaj so stopili zidarji in tesarji v stavko. Zaprli so nekega voditelja, ki je hotel pridobiti z grožnjami za stavko tudi kiparje, ki delajo na gradnji gledališča.

Vojna v južni Afriki.

Angleži prekoračili reko Wet.

LONDON 7. (K. B.) Rrzojavka lorda Roberta iz Zmaaldel - Junction od včeraj popoldne naznanja: Danes jutro smo prekoračili reko Wet ter se utaborili nasproti Zmaaldelu. Sovražnik se umika na vsej črti Obhod

sovražnika, kakor so ga izvršili pešci - konjeniki, je bil sijajen. Zaplenili smo en top sestava Maxim ter ujeli 25 Boereev. Na naši strani je bilo 15 mož ranjenih, eden je padel. Tri vojake pogrešamo.

Mrzlica se širi.

LONDON 8. (K. B.) »Times« javljajo iz Mafekinga, da se mrzlica razširja.

Trgovina in promet.

Izžrebane srečke.

V soboto se je vršilo žrebanje 3% sreček zemljiškega kreditnega zavoda (Boden-credit) iz leta 1889. Glavni dobiček v znesku 100.000 aron je dobila ser. 4380 št. 35; drugi dobiček 4000 kron ser. 4425 št. 19, a po 2000 kron ser. 3567 šte. 40 in ser. 7174 št. 35.

Tovarna za sladkor na Primorskem.

Po inicijativi tvrdke Lazzar & Hecht se je v Červinjanu ustanovil odbor, ki namerava tamkaj zgraditi tovarno za izdelovanje in čiščenje sladkorja. Dne 6. t. m. je bila v Červinjanu konferenca interesentov; uspeh iste je jako ugoden, da uresničenju te misli v bližnji prihodnosti baje ne stoji nič več na poti.

Konkurz.

Tukajšnje c. kr. deželno sodišče je otvorilo tečaj o premoženju Antona Foraboschi, trgovca z ogljem v Trstu. Rok za prijavo tirjatev: 31. maja 1900.

Železniški promet tržaški.

Minolega aprila je tržaški železniški promet znašal skupaj 1.358.311 q. t. j. 17.353 q več nego v isti dobi lanskega leta, in sicer je dosegel uvoz 733.175 q (proti 643.513 q v isti dobi lanskega leta), izvoz pa 625.136 q (proti 697.345 q v aprilu leta 1899). Kakor je razvidno iz gornjih števil, je torej ves letošnji višek v prometu pripisati pomnoženemu uvozu.

Trgovinske vesti.

BUDIMPEŠTA 8. Pšenica za maj K. 7.77 do 7.79 Pšenica za oktober K. 7.97 do 7.99 Rž za maj K. 6.85 do 6.90 Rž za oktober K. 7.03 do 7.04. Koruza za maj K. 5.69 do 5.71. Koruza za juli K. 5.75 do 5.76 Oves za maj K. 5.03 do 5.04 Oves za oktober K. 5.30 do 5.32.

Pšenica: ponudbe zmernе, povpraševanje omejeno, mlačno Prodaja: nekaj tisoč met. stot nespremenjeno Vreme: jako lepo.

Hamburg 8. Trg za kavo. Santos good average za maj 37.50, za september 38.50 za december 39.— za mare 39.75 Denar.

Havre 8. Kava Santos good average za maj 50 kg. frankov 45.—, za september 50 k. frankov 46.—.

Dunajska borza dne 8. maja.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	98.85	98.85
" " v srebru	98.40	98.35
Avstrijska renta v zlatu	116.90	117.—
" " kronah 4%	98.10	91.05
Kreditne akeije	731.25	728.75
London 10 Lsr.	242.80	242.77 1/2
20 mark	23.68	23.68
Napoleoni	19.27	19.26
100 italijanskih lir	91.—	91.—
Cikini	11.34	11.34

ZAHVALA.

Podpisani se zahvaljuje iz dna svoje duše milim tovarišem v »Del. podpornem društvu«, ki so mi, siromaku, nezmogomemu za vsako delo, tudi letos zopet na občem zboru dovolili milostno mesečno podporo. V svojem a še veliko bolj v imenu nedolžnih otročičev svojih, izrekam to zahvalo in prošim Vsemožnega naj poplači vsem, ki imajo usmiljenje z nami!

V Trstu, 8. maja 1900.

Ivan Zadnik.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

Proti kašlju, griboolu, hripavosti, upadajnu glasu, kataru itd. zahtevajte vedno **Prendinijeve paštilje** Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd. Dobivajo se v skatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

